

VÖRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XIII. évfolyam, 3880. szám

1957. augusztus 18. vasárnap

4 oldal, 20 bani

AUGUSZTUS 23-át köszöntik

Megvalósulnak a kötelezettségvállalások

Keresve sem találunk ezekben a napokban olyan gyárat, termelőszövetkezetet, ahol ne készüljenek lelkesen a felszabadulás ünnepére. A vállalatokban foglaltak egymásután megvalósulnak, úgy, hogy huszonharmadika reggelén a munkások becsületes helytállással adhassanak számot.

A TC 5 műhelyben

Rövid az ünnepre tett vállalat gépeit szövege, de annál tartalmasabb. A globális terv teljesítését és a termelési növekedést jelölték meg elsődleges fontossággal. A vállalatban az áll, hogy júliusban a tervet az előző hónap teljesítményével szemben 2 százalékkal haladják túl az augusztusi tervet pedig a júliusi megvalósítással szemben. A TC 5-ben ezekben a napokban büszkén mondták el, hogy július jó eredményt zárult; ebben a hónapban érték el az év legkiemelkedőbb teljesítményét. Így júniusban 24,68 százalékkal nagyobb teljesítményt valósítottak meg az összteljesítési terv vonatkozásában.

Hasonlóan jó eredménnyel dicsekedhetnek a termelési növekedésénél is. Az eddigi eredmények alapján bizonyosra vehetjük, hogy augusztus is az előző hónap sikereit meghaladja majd. A szocialista verseny révén a vállalatnak valamennyi pontja megvalósul.

A műhelyek dolgozói elhatározták, hogy 16. és 20. között általános nyitvatartást rendeznek, úgy, hogy kívül-belül példás rend és tisztaság uralkodjék az ünnepen.

A I. Ranghegy szerszámgépgyár

A szakszervezeti irodájában, az üzemi bizottság elnökével, Kiss Jánosossal az ünnepre tett vállalatok teljesítéséről beszélgetünk. Az elnök előtt gondosan gépelt ív volt. Ezen szerepelnek

Töltsük meg élettel a szocialista munkaversenyt

Hozzászólás a Munkás Élet vitaindító cikkéhez

A Munkás Élet az RNK Szakszervezeti Központi Tanácsának hetilapja, augusztus 1-i számában vitaindító cikket közölt Trippa Péter a nagyváradi Dobrogeanu Gheorga gyár dolgozóinak tollából. A cikk címe: „Töltsük meg élettel a szocialista munkaversenyt” és — mint a cikkből is kiderül — a szocialista verseny fellendítésének kérdését veti fel. Városunk üzemeinek munkásai érdeklődéssel fogadták a cikket és kértek közlőjük néhány dolgozó véleményét lapunkban.

Mi a helyzet üzemünkben?

Vállalatunknál — a December 30 textilgyárban — a szakszervezeti csoportok közötti versenyben szép eredményeket értünk el. A verseny pontok nálunk a következők: a terv teljesítése és túlszárnyalása; a minőség terv teljesítése; a kulturális megújítás — újságok előfizetése, a könyvtár olvasói számának növekedése, a kultúracsoporthoz csatlakozás, a fegyver megvásárlása a csoportban és az igazgatóság hiányzóinak megszüntetésével, a 480 perces munkaidő kihasználásával és az elvtársi magatartás biztosításával.

Minden váltásban ottágya bizottság működik, amely kiértékeli a csoportok közötti verseny eredményeit, közli az eredményeket, és élenjárókat pedig fellejleszti az üzemi versenybizottsághoz jutalmazás végett. A jutalmakat a vállalat alapból folyósítja. Legutóbb tizenkét csoportból a legjobbak — összesen 244 munkás — anyagi jutalomban részesültek.

Véleményem szerint különös figyelemmel kell megközelíteni a versenyt. Úgy kell arra, hogy a kezdeményezés alulról induljon konkrét célkitűzésekkel és menettel naponta nyilván kell tartani. Közelíti a versenyzőket. A versenyben élenjáró munkásokat erkölcsi ösztönzés és anyagi jutalomban kell részesíteni.

A verseny jó megszervezése érdekében tördölni kell a csoportvezetők megszervezésével, valamint az egész osztályi termelési értékeivel, mert ezek a legfontosabb eszközök a verseny fellendítésére.

Zákai Sándor,

a December 30 gyár üzemi bizottságának tagja

a különböző műszaki-szervezési intézkedések, újítások megvalósítása, új gépek készítése, javítási munkálatok elvégzése.

Több munkát már el is végeztek. Az öntődében is eleget tettek ígéretnök, mert 15-ig lefűtötték az összes marógép alkatrészeit. A második üzemrészleg munkaközössége fogadalmat tett, hogy az S 4 típusú esztorgapadokat idejére elkészítik. A munka jól halad, nem tapasztalható semmiféle késlekedés. Ugyancsak itt ígérték meg, hogy az augusztus folyamán gyártandó S 3 típusú esztorgapadok alkatrészeit 20-ig elkészítik, de 15-én legnagyobb része már kész lesz.

A szerszámműhelyben sok olyan készült és felszerelés gyártását vállalták, amelyek a termelőmunka ja-

vára válnak. Ezek közül már legtöbb elkészült, mint például egy ellenőrző készülék, húzóútsó kalibráló szerszám, gyalukészülék, marókészülék, forgószterga készülék.

A főmechanikus részlegen is a vállalt intézkedések egy része megvalósult, a másik része most van folyamatban. Így például sinre került az öntőde belső szállítását ellátó vagon, amelyet ezen a részlegen javítottak meg. Itt dolgoznak öt darab felületi sikkoszörű, amelyből kettő már elkészült, három pedig közel áll a befejezéshez.

Mint a fentiek is igazolják, a szerszámgépgyár valamennyi részlegen ebben az időszakban különös szorgalommal dolgoznak a munkások, hogy a felszabadulás ünnepének méltó fogadásáról ne maradjanak le.

„Termeljünk többet, jobbat, olcsóbban, a munkaidő feljesebb, ésszerűbb kihasználásával”

A Fierarul gyár válasza a I. Ranghegy gyár tartományi versenyfelhívására

A Fierarul gyár munkaközössége is helyesléssel fogadta a Iosif Ranghegy gyárnak „Termeljünk többet, jobbat, olcsóbban a munkaidő teljesebb, ésszerűbb kihasználásával” címen kezdeményezett versenyfelhívását és örömmel bekapcsolódik a versenybe.

Az év első felében vállalatunk dolgozói lelkesedéssel küzdöttek az RMP KV 1956. december 27—29-i plenáris ülése határozata célkitűzéseinek valóra váltásáért és így különösen jó eredményeket valósítottunk meg.

A globális termelési tervet 3,6 százalékkal túlteljesítettük, a munka termelékenysége pedig a tervszerűsített 4 százalék helyett nem kevesebb, mint 19,5 százalékkal növekedett; 0,81 százalékkal csökkent a termékek önköltsége a tervezett 0,20 százalék helyett.

Azért, hogy még eredményesebben hozzájárulhassunk a decemberi párttáborozat célkitűzéseinek maradéktalan valóra váltásához és hogy méltó sikerekkel köszöntsük augusztus 23-át, november 7-ét és december 30-át, mi is bekapcsolódunk a Ranghegy gyárnak által kezdeményezett versenybe és a következőket vállaltuk:

December 30-ig 101,5 százalékkal teljesítjük a termelési tervet; a tervszerűsített költségeket 2 százalékkal csökkentjük; a munkaidő teljesebb, ésszerűbb kihasználásával, valamint a szocialista verseny fellendítésével 5 százalékkal magasabb termelékenységet valósítunk meg, mint amennyit a terv előír; 2 százalékkal növeljük a gépkészítési mutatót a munkahelyek nyersanyaggal történő gazdaságos ellátásával és 2 százalékkal csökkentjük az igazgatási hiányzókat. A munkafolyamat tökéletesítése érdekében december 30-ig két újírandó műhelyt üzembe helyezünk. A célkitűzések valóra váltása érdekében valamennyi dolgozónkat jó munkára mozgósítjuk.

Mészáros Ferdinánd

igazgató

Popa Alexandru

az üzemi bizottság elnöke

Bergesz József

a pártalapszervezet titkára

Berar Gheorghe

az IMSZ szervezet titkára

Gyorsítsuk meg a cséplés ütemét!

A mezőgazdasági dolgozók legfontosabb feladata most a cséplés mielőbbi befejezése. Azokon a helyeken, ahol a pártszervezetek és a néptanácsok alaposan megszervezték a cséplési munkát, jó eredményeket értek el. Az elmúlt napokban a zimándujfalui, a mácsai, a kisiratosi, a kovaszinczi kollektívisták, valamint a világosi és szécsányi egyenlő gazdaságok elévették a cséplést. Eddig nyolc kollektív gazdaságban, 23 mezőgazdasági társulásban és 5 községben fejezték be ezt a fontos munkát.

Előrehaladtott a cséplés Zádorlakon, Muszkán, Kisiratoson, Zimándujfalun. Ezekben a községekben a cséplés befejezésével fogadják népünk nagy ünnepét, hazánk felszabadulásának 13. évfordulóját.

Egyes községekben a cséplés üteme nem kielégítő. Körtösön, Fakerten, Nagyiratoson, Pankotán és máshol nagyon vontatottan halad a munka. Itt a néptanácsok végrehajtó bizottsága és a pártszervezet nem mozgósította a dolgozó parasztokat a cséplés mielőbbi elvégzésére.

Az idő sürget. Kár minden elvesztett óráért, percért. Minden alkalmas időt fel kell használni, hogy a gabona mielőbb a magtárba kerüljön. A néptanácsok végrehajtó bizottságai mozgósítsanak minden erőt a cséplés mielőbbi elvégzésére.

Többet osztanak mint tavaly

A nagyváradi Varga Katalin kollektív gazdaságban gyors ütemben halad a cséplés. A gazdaság szériáján két gép ontja az aranyos szemeket. Vidáman halad a munka. Eddig 29 vagon gabonát csépeltek. Telik a gazdaság hatalmas magtára, ahová egymás után érkeznek a megrakott szekerek.

A gazdaság gépkocsija a szerződött gabonát szállítja. 250 mázsa búzára szerződtek. Az elnök számítása szerint egy kiló búzával többet osztanak munkanapokért, mint a múlt évben.

A kollektív gazdaság fejlődése, eredményei ékesen bizonyítják a szocialista mezőgazdálkodás fölsőbbrendűségét, rávezetik a még egyéniileg gazdálkodókat a bőség útjára.

Rákóczi Jutia,

levelező

Átadják a kender-köröt

Az iratosi kendergyárban augusztus 13-án megkezdtek a kenderkörü átvételét. Elsőnek a nagyváradi Varga Katalin kollektív gazdaság 60 szekere jelent meg, így ez évben ők nyerték el az 1. számú átvételi szelvényt. Ugyanezen a napon adták át a szerződött kendermennyiséget a nagyiratosi mezőgazdasági társulás tagjai, a kisiratosi Szabó Árpád kollektív gazdaság tagjai és a szerződött kollektívisták.

Az egyéniileg gazdálkodók is igyekeznek az első köztöt eleget tenni kötelezettségüknek. Első napon jelent meg az átadásnál Borzák István Kisvárásról és Tanácsan Ilie Körtösről.

A gyors átadás azért fontos, hogy az esős idő beállta előtt tárolhassuk a kender-köröt, mert ellenkező esetben a kör megfellekedik, veszít minőségéből, ami mind a termelőnek, mind pedig a gyárnak kárt jelent.

Maghiaru Emil,

levelező

Köszöntjük a hős vietnámi nép képviselőit

Ho Si Minh elvtárs és kísérei megérkeztek hazánkba

Moszkvai, prágai, varsói, berlini, budapesti, belgrádi, tiranai és szófiai látogatása után Ho Si Minh elvtárs, a Vietnámi Demokratikus Köztársaság elnöke, a Vietnámi Munkapárt főtitkára kíséretével együtt hazánk fővárosába érkezett. Körutazása az európai szocialista országokban nemzetközi jelentőségű: a szocialista országok kapcsolatainak elmélyítését és a jobb együttműködést szolgálja.

Országaink között több, mint tízezer kilométer választja el egymástól, de ha földrajzilag távol élünk is, szívünkben közel állunk egymáshoz, mert célunk ugyanaz: a szocializmus építése és a világéke megvédése. A kölcsönös barátság azt szolgálja, hogy segítsük egymást: minél eredményesebben munkálkodjunk a gazdasági célok valóra váltásán.

Országaink között állandóan erősödik az együttműködés. A Vietnámi Demokratikus Köztársaság gazdasági fejlődésének előmozdítása és a népek közötti barátság szorosabbra fűzése érdekében a Román Népköztársaság kormányja segítséget nyújt a Vietnámi Demokratikus Köztársaságnak. Ez a segítség különböző gépekből, szakemberekből és technikusokból áll, amivel Népköztársaságunk hozzájárul Vietnám gazdasági életének fellendítéséhez.

Kormányunk és népünk eddig is támogatta és ezután is támogatja a vietnámi nép egyszerű harcát kettészakított országának egyesítése érdekében.

Ho Si Minh elvtárs látogatása hazánkban kétségtelenül hozzájárul majd az országaink közötti szoros együttműködés kiterjesztéséhez és megerősítéséhez.

Szeretettel köszöntjük Vietnám hős népének képviselőit a vietnámi népi forradalom kitörése 12. évfordulójának előestéjén és további sikereit kívánjuk a testvéri vietnámi népnek.

HO SI MINH

Ho Si Minh, a vietnámi nép szeretett vezetője, az Indokínai Kommunista Párt megalapítója, a Vietnámi Munkapárt elnöke 1890 május 19-én született a Közép-Vietnámi Kim Lien

párt két csoportra oszlott és megalkult a Francia Kommunista Párt, Ho Si Minh elvtárs teljes határozottsággal a kommunizmus mellett állt. Nemsokára Kínában találkozunk ne

gét; 1934-ben Európába utazik, ahol részt vesz a Kommunista Internacionale 7. kongresszusán; 1941-ben ismét otthon van a hatékony kommunizmusával az Indokínai Kommunista Pártnak sikerül egyesítenie maga köré a hazafias erőket az ország függetlenségéért vívott harcban. Megalkul a Viet-Minh, melynek elnökévé Ho Si Minh-t választják meg.

Ho Si Minh elvtárs vezetésével játszott a vietnámi nép japánellenes felkelésében. S amikor a győzelmes felkelés eredményeként 1945 augusztus 25-én megalakul az ideiglenes kormány, Ho Si Minh kerül ennek élére. Alig egy hétre rá, szeptember 2-án kikiáltják a Vietnámi Demokratikus Köztársaságot; 1946 márciusában a nemzetgyűlés első ülésén Ho Si Minh-t választják meg a köztársaság és a kormány elnökévé.

Az országban a fejlődés gyors tempóval kezdte megmutatkozni, amikor 1946 decemberében a francia gyarmatosítók — lábbal tiporva az alig néhány hónappal azelőtt általuk is aláírt egyezményt, amelyben elismerik a Vietnámi Demokratikus Köztársaságot — fegyveres támadást indítottak a fiatal állam ellen.

A Ho Si Minh-kormány felhívására a vietnámi nép egyemberként sorakozott fel, hogy megvédje szabadságát. A harc nehéz volt és hosszú. A technikai jól felszerelt francia gyarmati hadsereg ellen a vietnámiak sokszor csak a legprimitívebb eszközökkel szállhattak szembe. A végső győzelem azonban a felszabadító néphadsereg lett, amelyet az igaz ügyért folytatott küzdelemben az egész nép támogatott.

Amikor 1954 júliusában Genfben aláírták a fegyverszüneti megállapodást, ez a béke erőinek nagy győzelmét jelentette. A jól felszerelt és semmilyen anyagi és emberáldozatoktól vissza nem riadó francia hadsereg csufos vereséget szenvedett. De több volt ez, mint egyetlen gyarmati hatalom katonai veresége. Az imperialista gyarmatosításra mért súlyos csapás volt a vietnámi nép győzelme, tanúbizonysága annak, hogy az ázsiai népek nemzeti függetlenségi harcra feltartóztatatlannal halad előre.

A világ békeszerető népei mély együttérzéssel követték napról-napra a vietnámi nép hősi küzdelmét, mely végülis meghozta a győzelmet. Igaz, az országban csak a fele szabadult fel. De Vietnám területének ezen a részén létrejött és mindinkább megszilárdul a néphatalom és ez mind nagyobb hatást és vonzórótt gyakorol az ország déli, Amerika csatlós bábukormányára által igazgatott részére is.

A postai szolgálat új egysége

Alig egy hete

nyitott meg a Köz-

társaság utján a

postai szolgálat

egyik kisebb egy-

sege és. máris

nagyra lett a forga-

lom. A levelek-t

Vass Katalin ke-

zeli, a távbeszélő-

nél Serb Marga-

reta teljesít szolga-

latot.

Elmondják, hogy

eleinte kevés el-

foglaltságuk akadt,

az emberek csak kíváncsiságból jöttek be. Az utóbbi 5 nap során azon-

ban már volt tennivaló bőven: 166 interurbán és több külföldi telefon-

beszélgetést bonyolítottak le. Ezzel elérték a célt: tehermentesítették a központot.

A postaszolgálat többszáz bel- és külföldi levelet továbbított és szá-

mos ügyfélről fogadott el különböző összegű és takarékosági számlát.

Előrelátólag növekszik majd a forgalom, amikor felszerelik a táv-

írógépet és a főúti egységben táviratokat is fel lehet adni.

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

Közművelődés Irodalom Művészet

SZÜLŐFALUMBAN

Útban hazafelé

Reggeli öt óra van, s a hajnali szürkület fátyalt borít a tájra. A fától alól a nap korai sugarai tűznek vonatunkra, amely nekivág a síkságnak.

A buza, rozs és árpa kiborított talajt végtelenségig kiterjeszt. Zimánd és Szentanna között az embermagasságnyi kukoricaerdő kitűnő termést ígér.

A vonat hirtelen keletnek — a Hegyaljának — fordul. Utitársaimmal beszélgetek s egy tizenhét év körüli fiatalember Villagos váráról beszél. Megkérdezem, hová való?

— Csermő — mondja ő — most jövök Szalontáról, hazautazom.

— Iskolába jár még?

— Csak jártam, most már képesített motorszerelő vagyok, Szalontán tettem le a képesítési vizsgát és a csermői állami gazdaság javítóhelyére helyeztek. Örülök, hogy szüleimmel együtt lehetek.

Jómagam is oda utaztam — harminc év után szülőfalumat meglátogatni — s arra gondoltam, vajon melyik iskolásról írtam le ezt a helyi újságban? — Csak jártam, most már képesített motorszerelő vagyok, Szalontán tettem le a képesítési vizsgát és a csermői állami gazdaság javítóhelyére helyeztek. Örülök, hogy szüleimmel együtt lehetek.

— Szarvadi Pálnak hívnak — mondta ő, mintha kitálatla volna gondolataimat, majd hozzátette: — Édesapám kovácsmester a falvén.

Pelvéig, az a községi iskolai rész, arra a Nagyító felé, amely csak azért tő, mert a vályogvetéshez szükséges föld kiadása után megtelt talajvízzel.

A fu elmondta, hogy Simonyifalváról jöttek ez előtt hat évvel, de ő már úgy megszokta Csermőt, hogy nem menne vissza többé Simonyiba, pedig az is olyan szép, mint ez. No, hát ennek igen örültem — akár csermői, akár simonyifalvi ez az új ismeret — mindenképpen közel áll hozzám s most már lesz utkalazom is.

A motor berobog a csermői állomásra. Tikkasztó melegben indulunk a falu felé. Kísérő elszorult szívvel gondolok arra, hogy az állomás nagvobbnak képzelttem. De tényleg elenged torkomban a szorítás, amint az ákacos utól jobbra egy szép, magas, sokablakos házat pillantok meg.

Az állami gazdaság

— Ez a csermői állami gazdaság motorjavító műhelye — mondja Pali, Mindjárt le is térünk az útról. Az udvaron az öt fogadó, aki közli velünk, hogy Dolensky főmérnök, a műhely vezetője, valamint Ispan igazgató is kint vannak a cséplésnél. A műhelyből háza galpákatos és motorszerelő munkájának zaját hallatszik ki. A gépszínből két hatalmas kombáj és három traktor vár javításra.

Melegség öntötte el szívemet, amint a kombájokat és a szakszerűen felszerelt műhelyben szorgoskodó munkásokat néztem.

Népi demokratikus rendszerünk első lépése a jobb életkörülmények megteremtése felé — az 1945-ös földreform volt. Bőrkör került az osztásra a községtől északnyugatra és nyugatra fekvő nagybirtokok, melyekből elsősorban a nincstelen zselérek, kukások és dolgozó szegény parasztok részesültek. Mindez óriási változást jelentett életükben. De még inkább javították az emberek életkörülményeit azok a szocialista megvalósítások, melyek községünket ma méltán élvonalba helyezték.

Az állami gazdaság földjén búzát, rozsot, árpat, zabot, kukoricát termelnek a legmodernebb agrotechnikai módszerek igénybevételével. A terméshozam — egyes szikes területek dacára — 1600–2000 kiló hektáronként. Negyven hektáron rizst termel a gazdaság. A földművelésügyi minisztérium küldött néhány hét előtt megtekintette a rizsföldöket és kijelentette, hogy az az ország egyik legjobban művelt rizstermelő területe. Idetartozik még egy hatalmas halastó, melyben főleg pontyot tenyésztettek. Nemrég a császi állami gazdaságtól kaptak fajanyagot és szakértőt szorint kitűnő eredmény várható. A halastónak külön szivattyúrendszere van, amely állandóan friss vízzel látja el a tavat.

Élűzem

Későn este jönnek meg a székükről Ispan igazgató és helyettese Marginean Gheorghe. Mindketten fáradságot nem kímélve dolgoznak az állami gazdaság összes munkáival és alkalmazottjaival, hogy népgazdaságunk egyik főútjára, a mezőgazdasági termelést, minél magasabb színvonalra emeljük.

Munkájuk eredményeként a csermői állami gazdaság elnyerte a tar-

tományi élűzem címet, melynek jelvénye (háromszögű vörös selyem zászló) ott diszeleg Ispan igazgató asztala felett. A sikeres munkában jelentős szerepe van a műszaki osztálynak, melyet Dolensky Károly főmérnök irányít. A gépalomány nemrégiben bővült 4 szállítási és vontatásra alkalmas gumikerekes traktorral. A gazdaságban kiválóan képzett traktorosok dolgoznak. Jigau Dumitru IMSZ-tag elmunkás az összes mezőgazdasági munkákban.

Csermő községnek egyenként 39 tagból álló IMSZ-brigádja van, melynek 16 tagja Majoresik Jánosnak, a néptanács fiatal könyvelőjének vezetésével, kiváló munkát végez a cséplésnél. Az ő általuk kezelt gép napi teljesítménye 130–140 mázsa.

A néptanácsnál

Itt is, akár az állami gazdaságnál, a vezetők reggeltől késő estig a székükön tartózkodnak. Kora reggel Kis Gergely községi alapszervezeti titkár segítségével sikerült mégis iradjában talánom Pascuțiu Antoniu néptanács elnököt, valamint ifj. Rábotka Gyulát, a néptanács titkárát.

Az elnöki irodában megragadja figyelmemet egy kis vörös selyem zászló, melyen aranybetűkkel az a felírás áll: „Rajoni elnöki közseg és mezőgazdasági munkákban, 1957”. Az elnök pillantásomat követve megjegyzi:

— Ebben a tarlóhántás is benne van. Erre mi különös gondot fordítunk, mert a mi földjeink gyengébbek az aradkönyvékéknél.

Az elnöki harmincötven körüli energikus férfi, aki biztos kézzel vezeti a község ügyeit. A néptanács a dolgozók ügyesbajos dolgait a legnagyobb előzettséggel intézi, amint arról magam is meggyőződtem. Pascuțiu elnök most különös gondot fordít a mezőgazdasági társulás szervezésére. 56 családból áll a társulás, de állandóan érkeznek újabb felvételi kérelmek. A társulás elnöke Vlad Ioan középparaszt. A községi állatállomány ez évben állagban 11 százalékkal emelkedett. Felkísmeretes munkájukért Sabau Teodor és Craicu Flore tényszerűen gondozók jutalomban részesültek. A cséplés az egész határban erőteljes ütemben folyik és augusztus 23-ai tiszteletére újabb eredményekkel fogja gazdagítani az eddigi megvalósításokat. A község vezetőségét segíti Puscau Gh., a rajoni pártbizottság instruktora és Gál István rajoni néptanácsi küldött. Teljes üzemmel dolgozik az állami malom is. A modern, kétemeletes hengerműmalom igazgatója Iluța Petru elvtárs és főgépésze Bălăza István elvtárs öntudatos kommunista módjára hajnalról késő estig irányítják itt a munkát.

Egy eredmény láttán feltámad bennem a bírálati érzék s ezt a kérdést szegezem az elnöknek: — Hová lett a gyönyörű park, az egykori „Nagykert”? Ebben évszázados fák árnyékában tekepállya, zenepavillon, sétautak és padok várják esténként az embereket.

— Hát bizony, a Nagykeret, amely Fasche-Moys nagybirtokos tulajdona volt — még az elmúlt rendszer idején felaprakozták, a fákat kivágták és helyén házakat építettek. No, ez az eljárás nem igen szolgálta a község lakóinak — főleg gyermekeinek — egészségét. Most a község fokozottabb figyelmet fordít a faluhelyen egyébként szokásos port megfektetésre.

— Hogy állnak a földákkal és a villanyvilágítással? — kérdezem. Rábotka elvtárs elmondja, hogy most folyik az önadóztatási akció a járdák kijavítására és pótlására. A villanyvilágítás bevezetése kissé elhúzódt, mert a rajon által 1955-ben rendelkezésre bocsátott gépeket — az akkori néptanács hibája folytán — Apáti község vette át. Remélhetőleg jövő év tavaszán megoldódik a világítás kérdése is.

Kollektív gazdaság

Kis Gergely társaságában látogatam el a „Béke útja” kollektív gazdasághoz is. Az elnök, Bun Ioan, ifj. Kis Gergely könyvelővel együtt, már a szérún volt. A helyiségekben Nesiu Aurel, az alapszervezet titkárának helyettesével beszéltem, aki elmondotta, hogy a kollektív gazdaság jelenleg 37 családból áll és 147 hektár termőterülettel bír. A gazdaság elnöke dolgozó Berta József, Kis Gergely, Kristóf János, Pintér János, akik 417–380 munkanapot teljesítettek. Nesiu Aurel most épít házát, Kőrömi György, Lipták András, Szalai József, Ávrám Flore

és Nesiu Aurel rádiót és kerékpárt vettek. A piacra érve találkozom velük. A régi zsellérek ivadéka öntudatos dolgozókká lettek, akik pártunk és kormányunk iránti bizalommal építik a jövő társadalmát.

Szövetkezeti élet

A „Lunca” fogyasztási szövetkezet, melynek elnöke Kis Gergely, iskolatársam — ma már széles hálózattal épült ki és magában foglalja Csermőn kívül a szomszédos Somoskeszi, Barakony, Apáti, Motiori és Ávrám Iancu községek szövetkezeit is. A csermői „Universál” áruház, mely ennek a szövetkezetnek keretében működik, városi színvonalú bevásárlóhelye a község és környék lakóinak. Az elnök munkatársai: Burca Teodor főkönyvelő, Poaleac Gheorghe könyvelő, az iródi kollektíva, valamint a központi áruház felelőse: Budai Ion és a két főközel felelőse: Braun György és ifj. Rábotka Gyula. A gabona felvásárlása a szövetkezet keretében történik. A tervet buzában hat vagonnal, napraforgóban 60 százalékkal teljesítették. Az eladók, — mint azt láttam — azonnal megkapják pénzüket és elégedetten távoznak az átvételi helyiségből. Kis Gergely elnök egyenként fáradságtalanul járja a hozzá tartozó községeket és érlekes munkát végez a kollektív gazdaság és a mezőgazdasági társulások érdekében is. Az egykori kukikos legkisebbik fia most érettségizett Nagyváradon és jogi pályára készül.

Művelődési élet

Csermő igen régi település. Márki Sándor, valamint a Bartucz Kollárovi monográfiai adatai szerint már 1429-ben fennállott Chermely, Csertelek néven. Csermőn van egy hétosztályos román tannyelvű és négyosztályos magyar tannyelvű általános iskola. A magyartanuló iskola igazgatója, Renca Ferenc, szabadságon van s így az iskolával kapcsolatos összes kérdéseimre Sabau Alexandru igazgató-tanár a két iskola vezetője adott felvilágosítást. Mindkét iskola elnyerte az „Élőintézmény” címet, ami az iskolából kiképzett fiatalok tanulmányi eredményét illeti. Összesen 17 tanór (7 tanár, 7 tanító, 2 nevelő, 1 pionir

instruktor) működik. Beszéltem Szabó Anna tanítónővel, a pionirok instruktorával. Csermőn 145 pionir van. Sok könyvet olvasnak, énekeket, játékokat tanulnak és jó munkát végeznek az óskavas gyűjtésnél és a kalász-szedésnél is. A községi kulturális igazgatója, Bandalac Vladimir tanár elmondja, hogy vegyes kórus, színjátszó csoport és táncscsoport működik. A színjátszó csoport a tartományi versenyen a második helyet nyerte el. A cséplés alatt a művészbrigád programot ad a szérún dolgozók számára. A kultúrothron vasárnapi előadásai után rendszerint a színjátszó csoport, vagy az énekkar ad művészeti műsort. A kulturálisnak 5000 kötetes könyvtára van, az olvasók száma 4–500. Számos könyvismeretést tartottak.

Amint láttuk, a művelődési terén történt megvalósítások is figyelemreméltóak.

A közegészségügy és állategészségügy is hatalmas fejlődésen ment keresztül. Ma korszerűen felszerelt orvosi rendelő áll a régi Vertán-féle udvarházban, amelyben dr. Vlad Victor orvoson kívül egy felcsér és két apólonővér működik. Az állategészségügyi állomást Bulcu Simion állatorvos vezeti.

A csermői önkéntes tűzoltóegylet egyik parancsnoka Száfán Mihály asztalosmester, tavaly az aradi tűzoltószemle jutalomban és kitüntetésben részesült.

Távozáskor a tanárok felhívták figyelmemet arra, hogy a főiskolákba, valamint az ipari képzésre a nagyobb gyárakba bekerült fiatalok nyolcvan százaléka szegényparasztként, vagy kollektivisták sorából került ki.

A kulturális élet eme tényezőinek szemlélése után szívből meggyőződtem, hogy Csermő dolgozójával járják a felvilágosítás, a tudás, a szocializmus építésének felfelé ívelő útját.

Két napig tartózkodtam szülőfalumban, amelynek új arca örömmel töltött el. Kis Gergellyel az állomás felé tartok, s néhány régi iskolatársam velük szemből. Megkérdeztem, érdemes volt-e eljönnöm, és hogy tetszett-e a falu. Szeretettel néztem barátaim napégette arcát. Ezekről az arcokról egy új, boldogabb élet építőknek öntudata sugárzott. Szótlanul fogtuk kezét s én ezután kíváncsi vagyok tovább sok sikert munkájukhoz.

WEISZ PÁL

Cigányszerelem

Id nagyrádi Állami Magyar Színház vendégjátéka

Augusztus 13-án és 14-én a nagyrádi Állami Magyar Színház művészei két különös játékkal és jól megrendezett operett előadással örvendeztették meg városunk színházlátogató közönségét.

A Nyári Színház nézőtere mindkét estén auszolólag megtelt és a közönség meleg tapsal nemcsak a kitűnő szórakozást köszönte meg, de kifejezte elismerését azért a derekas teljesítményért is, amit a kárikulái melegen táncoló, éneklő színészek játékát jelentett.

A Cigányszerelem romantikus meseje az 1900-as évek polgári társadalmában játszódik le. A szerzők a mese szálának bonyolításával igyekeztek elfogadhatóvá tenni a darabot az akkori uralkodó rétegek számára, az operett azonban a széles néptömegek rokonszenvére alapítja népszerűségét. Józsi cigány, aki vérmáskélettel fogva vad és lékezhetteletlen legény, végül is föléje kerekedik a csak élvezetét hajszoló, mulatózó urinak. Megvetéssel utasítja vissza a szép és gazdag Kürösházi Ilonát és a cigányokhoz fordulva mondja: „Menjünk, másutt van a mi helyünk!” Józsi cigány, aki mestere a hegedűnek, megérti, hogy az urak világában neki csak a szórakoztató szerepét szánják. Nem akar a gazdag szépasszony játékszere lenni, inkább visszatér a szegénysorsba.

A rendező helyesen hangsúlyozta ki a darab pozitív mondanivalóját és sok ötletességgel, a román és magyar táncok egybefonásával érzékelteti a román és magyar nép testvériességét. Az egész előadás végig érzik az operett-rendezés biztoskezü mesterének, dr. Gróf László érdemes művésznak munkáját. Dicséretes az együttes játékaiban harmonikus, egy-egy szereplőre, az egyes jelenetek csatolójának kidomborítása. A színészegyesület munkája is elismerést érdemel. Dukász Anna kitűnően alakítja Ilonát. Megjelenése, hangja, szinpadon mozgása kiforrott tehetségű primadonnára vallanak. Papp Magda meleg, érzelemgazdag játékkal, szép és hajlékony énekhangjával nyerte meg a közönség rokonszenvét. Belényi Ferenc, a szerep nyújtotta lehetőségek teljes kihasználásával

alakította a romantikus és hű szerelmezt. Jól kiművelt, kellemes énekhangja tetszett a közönségnek. Gulácsy Albert, Józsi cigány kiváló színészi teljesítmény volt. Meggyőző módon alakította a hibái ellenére is uraként fölé emelkedő, önértéketben megértett embert. Sugár Jenő Dragotin szerepében sokszor megnevetette a közönséget, s egyben nevelésszerűen tette a vándor, de minden áron hódítani akaró földbirtokost. Kisebb szerepekben is kitűnő kabin-alakítást nyújtottak: Solti Miklós, Cseke Sándor, Székely Gizi, Palucz Vilma és Balogh László. Szólunk kell a látványos és szép balettről, a vízi tündérek táncáról, az esküvői jelenet bájos gyermekszereplőiről, az izlése és stílusos díszletekről, melyek egésze véve emelték az előadás színvonalát. A zenei irányítás, a zenekar, a kórus, az egyes énekeszámok harmonikus összefogása nehéz művészi munka volt és kitűnő megoldása Matolcsi Zoltán karnagy érdeme.

Az előadás közérthetőségét fokozta, ha az álomjelenetben sejtetésebb megvilágítással jeleznek, hogy a cselekmény csupán az alvó lány képzeletében játszódik le. Cseke Sándor és Székely Gizi tréfas jelenetnek gyermekszereplőkkel való megismertetése fölösleges, mert nem emeli az előadás színvonalát, ugyanis nem minden jelenet alkalmas arra, hogy gyermekszereplőket foglalkoztassanak benne.

Az előadás sikerében része van a színházegyesület technikái személyzetének is. Mindent egybe vetve Arad közönsége melegen fogadta az operett-egyesület játékát.

Rózsa Alíz

A nagyrádi Állami Színház magyar tagozata a Vörös Lobogó útján bejezi ki hálás köszönetét az aradi színházi közönségnek azért a nagy szeretettel, amellyel várta és a forró tapsokért, amelyekkel jutalmazta a Csárdáskirálynő és a Cigányszerelem előadásait. Számunkra mindig elsőrangú kötelesség: jó előadásokkal meghálálni a közönség ragaszkodását.

A nagyrádi Állami Színház munkaközössége

HENRI BARBUSSE

Augusztus 30-án lesz huszonkét esztendeje, hogy Henri Barbusse, a két világháború közötti francia irodalom nagy harcosa és kimagasló művészi egyénisége meghalt. Ez a csodálatos életútát megjáró ember, aki saját kijelentése szerint „A nagy francia forradalom” hagyományainak egyenes örököse és ébrentartója” már a 43. életévét taposta, amikor tulajdonképpen életművéhez hozzáfűzte. Az 1914-es világháború kirombanásig írói és szerkesztői munkája egy polgári karrier jöfőlelő útját mutatta, semmivel nem többet. Saját bevallása szerint, annakidején azt hitte, hogy a háború megoldja a béke kérdését, hogy a francia demokrácia összezuhan majd a német reakciót és ezzel egyszer s mindenkorra megnyílik a világéke korszaka. Akkor még fogalma sem volt arról, — amit Jaurés is csak egy-két évvel később kezdett hirdetni, — hogy a kapitalizmus úgy hordja méhében a háborút, mint lehet a vihart.

Látni csak azután tanult meg, miután hazafias felzúdulásában egy gyalogezreddel kiment a frontra. Önkéntesen vállalta a közkatona sorsát és a csaták mocskaiban, nyomorában irrogatni kezdte jegyzetét, amelyekből azután az első világháború legmélyebb és legemberibb tanúsága lett. Regénye, „A tűz” nemcsak hasonlíthatatlan dinamikájú, nagyvonalú freskó az irtózatos méretű hadiüzméről, mely mintegy futószalagon morzsolta fel az emberek ezreit, de döntő felismerés is: „a háborút harminc millió rab viseli, de a jövő az ő kezükben van” írta. Ez a felismerés emelte ki Barbusse-t az írók és az embert mutató ködös pacifizmusból, és nevelte harcosává.

„A tűz” című regénye 1916 augusztusa és novembere között jelent meg folytatásokban Gustav Téry lapjában, az Oeuvre-ben. Ez volt abban az időben a legolvasottabb tárcaköltemény egész Franciaországban. Nemcsak olvasmányos volt, hanem esemény is. Nemcsak irodalmi, hanem hatalmas politikai hatása is volt. Barbusse regénye 1917-ben könyv alakban is megjelent — és terjedt, mint a tűz.

Barbusse első regényének következtetéseiről mindenképpen helytálló, mint ember is. Ezentúl — a leíró művészek mestere — minden esztétikai és formai szempontot alárendelt az igazságnak, melyet a front embertelenül szigorú iskolájában ismert meg, s melyet szenvedélyesen kiáltott szét a négy világtáj felé. Egy leltár kor nagy költőjének, Mallarmé-nak a mondatát szerette idézni: „Annak a kornak a küszöbére érkezünk, melyben az igazság lesz a szépség legnépszerűbb formája. Azt követeli az íróktól, dolgozzanak társadalmi szerepük tudatában”. Még 1917-ben megalakítja a republikánus frontosok szövetségét a békeért vívott küzdelem egyik legaktívabb szervezőjé a két világháború között. Franciaország német megszállása alatt is a legbátrabb katonákat adta az ellenállási harcnak és később is Barbusse szellemében nevelte a béke rendíthetetlen harcosait.

1917 óta hangoztatta, hogy a helyszínen szeretné látni az orosz forradalom nagy művét. Először 1927 őszén lépett a Szovjetunió földre, hogy együtt ünnepelje a moszkvai munkásokkal az Októberi Forradalom 10. évfordulóját és résztvegyen a forradalmi írók nemzetközi szövetségének megalakításában. Első Szovjetunióbeli tapasztalatát nyomán még szilárdabban állította erejét a dolgozók ügyének szolgálatába, még hűségesebb barátja lett mindazoknak, akik a Szovjetunió oldalán a háború ellen küzdöttek. 1935 augusztusának végén Moszkvában bekövetkezett halála gyászba öltöztette az egész haladó világot. Bulgarijn elvtárs, aki a moszkvai pályaudvaron a Szovjetunió Kommunista Pártjának nevében búcsúztatta, méltán hivatkozott Barbusse munkásságának világszóló jelentőségére: „Barbusse nemcsak az írók és művészek versetése. Si-ratják őt a világ minden országának öntudatos munkásai. A Szovjetunióban a gyárak dolgozói, a kőhözok parasztjai, az iskolák növendékei szeretettel mondják ki az ő nevét, aki a háborúnak és a fasizmusnak fardadhatatlan ellensége volt és nagyszerű egyéniségében egyesítette az írók és a forradalmárt”.

„Ismerjük meg a szovjet népek irodalmát”

— Irodalmi fejtörő —

Az ARLUS Központi Tanácsa és a Közkutatás- és Művelődésügyi Minisztérium Könyvtérjesztő Igazgatósága, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 40. évfordulója tiszteletére irodalmi fejtörő versenyt indít „Ismerjük meg a szovjet népek irodalmát” címmel.

A verseny nyertesei között értékes jutalmakat sorsolnak ki.

1. első díj: egy televíziós készülék és 500 lej értékben kiválogatható könyvjutalom.

2. második díj: egy-egy rádiókészülék és 200 lejes könyvjutalom.

3. harmadik díj: egy-egy kerékpár és 100 lej értékben kiválogatható könyvjutalom.

5. elsőfokú dícsért, melynek nyertesei egy-egy bőr aktatáskával és 50 lejes könyvajándékát jutalmazák.

10. másodikfokú dícsért, melynek nyertesei egy-egy tolltoll- és ceruzakészletet, valamint 50 lej könyvajándékot kapnak.

50. harmadikfokú dícsért, mely összesen 2500 lej értékű könyvjutalom.

KRÓNIKA

A közeljövőben George Enescu dorehoi szülőházát emlékműmunká alakítják át. Itt állítják ki a nagy művész eddig ismeretlen kéziratait, feljegyzéseit, disztárgyait és egyik értékes hegedűjét.

A Magyar Népköztársaságban augusztus 23-án mutatják be az új román filmalkotást, a Rombadót fellegvár-t.

Julius 27-én nyílt meg a milánói művészetek palotájában a XI. nemzetközi iparművészeti és építészeti trienále. Hazánkat most Jules Perahim népi művelőnkkel díszített karamáki, Florica Vasilescu művészi hímnész függvényei, Aurelia Ghiță és Mili Codrescu népi stílusú szőnyegek, Goldenberg Silvia falafagyányai képviselik.

Rövidesen megjelenik Mária Zsigmond válogatott művei románnyelvű kiadásának első kötete.

Magyar–román könyvcseré indul a nagyrádi Tartományi Könyvtár és a gyulai Járási

ból áll (minden nyertes 50–50 lej értékű könyvet választhat ki magának).

Ezenkívül kisorsolnak 3 különleges jutalmat: egy-egy moszkvai utazást. A feladott kérdések tíz szovjet író könyveire vonatkoznak. A versenyszabályzat és versenypontokat, valamint a pályázati szelvényeket tartalmazó nyomtatványok a Cartea Rusă üzletben kaphatók.

A kitöltött szelvények ez év október 5-ig a következő címre küldendők:

Consiliul General ARLUS, Bucuresti, str. Ion Ghica nr. 5, Pentru concursul literar ghicitoare.

A válaszok csak nyomtatott típus-szelvényeken, olvasható írással írva, a feltett kérdésekre vonatkozó feleletet tartalmazva érvényesek. A díjak kiosztása ünnepélyes keretek között, a „Szovjet könyvhét” időpontjában — október 15. és 21. között — történik. A pontos hely és óra megjelölését a sajtóban és a rádióban közzélik.

Könyvtár között. A nagyrádiak régi és új román írók művei, a gyulaiak magyar klasszikusok és ma élő magyar írók alkotásait küldi cserébe. Az első kiadvány, 140 könyv, már megérkezett Nagyrádra.

Uj szabadtéri színpaddal gazdagodott Nagyrád. Ezzel a belső erőforrások felhasználásával a paprikamalom dolgozó avatott színpadot.

Megjelent Illés Béla Eg a Tisza című regénye. Ez a könyv hamarabb találta meg helyét a világirodalomban mint odahaza. A könyv a szovjet könyvkiadás nagy sikerei közé tartozott. Orosznyelvű fordítása 1929-ben több mint félmillió példányban fogyott el. A terjedelmes regény azóta huszonnégy országban ért el döntő sikert, amíg eljutott azokhoz, akiknek elsősorban íródott, a magyar olvasók széles tömegeihez. A kötet előszavát Kun Béla írta.

án márők is mennek. Így kerül
öldség és gyümölcs a fogyasztó
hoz.

Hírek a világban

Az atom- és hidrogénfegyverek eltávolításáért összehívott 3. nemzetközi értekezlet dokumentumai

TOKIO. (Agerpres). — TASZSZ: Az atom- és hidrogénfegyverek eltávolításáért összehívott harmadik nemzetközi értekezlet küldöttei és a japán közvélemény képviselői — mintegy 10.000 személy — gyűlt össze augusztus 16-án az értekezlet záró ülésén. Alábbiakban ismertetjük az értekezleten megszavazott dokumentumokat.

Az értekezlet első dokumentuma egy nyilatkozat, az atom- és hidrogénfegyverek eltávolításáról. A nyilatkozat a többi között így szól:

A TOKIOI NYILATKOZAT

Követeljük, hogy tiltásuk el a nukleáris fegyverek gyártását, és fegyverek felhasználását és használatát, a helyezték nemzetközi ellenőrzés alá a tilalom tiszteletben tartását.

Tiltjuk az ellen, hogy a nukleáris fegyverekkel rendelkező országokból a fegyvert bármilyen más országba szállítsák.

Követeljük az összes érdekelt államok által elfogadott, általános, ellenőrzött leszerelést. Amennyiben az egész világra kiterjedő általános leszerelésre vonatkozó egyezmény megkötése egyelőre lehetetlen, követeljük egy részleges leszerelési szerződés megkötését.

Ellenezzük a katonai támaszpontok — különösen az atomtámaszpontok — létesítését, illetve kiterjesztését.

Kijelentjük, hogy az összes katonai tömbök egyidejűen történő felszámolása az összes katonai támaszpontokról való lemondás és az összes csapatok kivonása idegen területekről, csökkentő a nukleáris háború veszélyét.

Azonnali hatékony intézkedéseket kell foglaltatnunk a cél elérése érdekében. Mindent megteszünk, ami módunkban van, hogy ösztönözzük a nemzeti akcióegységeket országunkban és a nemzetközi akcióegységeket.

Akcióinkban elsősorban az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyűléséhez kell fordulnunk. Követeljük, hogy a szervezet emelkedjék annak a nagy felelősségnek a színvonalára, amellyel a nukleáris fegyver eltávolítása és a további halogatás nélküli leszerelés terén a népeknek tartozik.

Szilárd meggyőződésünk, hogy a háborúktól és az összes robbantási kísérletek nyomán származó rádióaktív lecsapódásoktól mentes, biztos jövő a világ összes népeinek legtöbb kívánsága.

E jövő reménye végzettségül fog szolgálni az atombomba legelső áldozatait — Hiroshima és Nagaszaki városok lakosait, — valamint a Bi-

kini hidrogénbombakísérletek áldozatai számára.

A nukleáris kísérletek és a nukleáris fegyver elleni, valamint a leszerelés érdekében folyó mozgalmak végső célkitűzése — a háború eltávolítása.

FELHÍVÁS AZ EGYESÜLT NEMZETEK SZERVEZETÉHEZ ÉS A VILÁG ÖSSZES ORSZAGAINAK KORMÁNYAIHOZ

Az összes népek legfőbb óhaja a nemzetközi feszültség enyhítése, a leszerelés és az atom- és hidrogénbombák eltávolítása.

A népek kívánságának valóra váltása szempontjából a jelen pillanatban az atom- és hidrogénbombákkal folyó kísérletek eltávolítása elsőrendű fontossággal bír. E bombákkal folyó kísérletek fokozzák az atomfegyverkezést hajszát. E kísérletek — mint ahogyan ezt számos nagyteljesítéssel tudós is igazolja — fokozzák a rádióaktivitás szűle veszélyét.

Az atom- és hidrogénfegyverek eltávolításáért és a leszerelés érdekében Tokióba összehívott harmadik nemzetközi értekezlet az Egyesült Nemzetek Szervezetéhez és a világ összes országainak kormányához fordul és követeli, hogy:

Az Egyesült Államok, Anglia és a Szovjetunió kössenek azonnali és minden feltétel nélkül egyezményt

az atom- és hidrogénbombákkal folyó kísérletek eltávolítására.

Az Egyesült Nemzetek Szervezete tegyen meg mindent, ami módjában áll, ezen egyezmény megkötése érdekében.

A világ összes országainak kormányai is tegyenek meg minden tőlük telhető erőfeszítést ennek az egyezménynek a megkötése érdekében.

Az értekezlet úgy véli, hogy a kísérletek korlátozásának és bejelentésének rendszere nem elegendi ki az értekezlet résztvevői által támasztott követelmények.

Az értekezlet továbbá úgy véli, hogy az atomkísérletek eltávolítására vonatkozó egyezményt nem szabad semmilyen — a leszerelésre vagy más politikai kérdésre vonatkozó — egyezménytől közvetlenül függővé tenni.

Az erre vonatkozó egyezmény megkötése egyengetni fogja az általános leszereléshez vezető utat, beleértve az atom- és hidrogénbombák gyártásának, felhasználásának és felhalmozásának eltávolítását is.

A világéleke és az emberiség haladására vágyó összes népek nevében követeljük, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete és a világ összes népeinek kormányai vegyék figyelembe jelen felhívásunkat.

Legújabb hírek

Natalmas tiltakozó tüntetés Münchenben a háborús uszítók ellen

MÜNCHEN. (Agerpres). —

Adenauer kereszténydemokrata pártja nemrég választási nagygyűlést tartott egy müncheni sörcsarnokban, amelyen felszólalt I. Strauss nyugat-német honvédelmi miniszter.

A nagygyűlésen komoly összetűzésekre került sor, amelyeknek eredményeképpen Straussnak szégyenletesen, a hátsó ajtón kellett eltávoznia a rendőrség védelme alatt.

A körültekintő óvintézkedések ellenére is a Szocialista Diákszövetség és a Háborút Ellenzők Nemzetközi Szövetsége tagjaiból álló nyugat-német ifjak csoportja élénken tüntetett Straussnak a szövegéről hangzóított háborús fenyegetéseit ellen. A választási nagygyűlés idején több diák törlőgumit tartalmazó csomagot ajándékozott Straussnak, célzatosan nemrég tett dicsekvő kijelentésére, hogy „A Szovjetuniót el kellene törölni a világ térképéről”.

A teremben számtalanszor elhangzott a „Le a háborús uszítók!” jelszó ütemes kiáltása. A terembe behatolni nem tudó több ezer ember a sörcsarnok előtt és a szomszédos utcákban tüntetett Adenauer kormányának „erőpolitikája” ellen.

A tüntetők és a rendőrség között összetűzésre került sor ennek következtében letartóztatások történtek. Több külföldi újságíróknak nem engedték meg, hogy részt vegyen ezen a nagygyűlésen, mivel a Bonni kormány fél az ilyen váratlan tiltakozó tüntetésektől külföldi visszhangjától.

Az atom- és hidrogénfegyverek eltávolításáért harcoló japán tanács nyilatkozata

MOSZKVA. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti:

Alkura Imamura, a japán szakszervezetek országos tanácsának elnöke, a szovjet békebizottság meghívására három hete a Szovjetunióban tartózkodó atom- és hidrogénfegyverek eltávolításáért harcoló japán tanács küldöttségének vezetője, hazautazása előtt a következő kijelentést tette a TASZSZ hírügynökség munkatársa előtt:

Meghat és nagy örömet okoz nekünk, a Szovjetunió kormányának határozott állásfoglalása az összes atom- és hidrogénfegyver kísérletek azonnali megszüntetése és ezen fegy-

verek teljes eltávolítása iránti harcban.

Az atom- és hidrogénfegyver eltávolításáért harcoló japán tanács — mondotta Imamura — hasonló küldöttséget szándékozik meneszteni az Egyesült Államokba és Angliába — a nukleáris fegyvereket gyártó országokba. Küldötteink aktív tevékenységet folytatnak majd az Egyesült Államokban és Angliában a béke megvédése érdekében. Tudatában vagyunk annak, hogy sok akadályba ütközünk majd. Meggyőződésünk azonban, hogy a világ népei kivívják a több nemzetektel fellelmes hárcnyomásként fenyegető nukleáris háború veszélyének elhárítását.

Volt hitlerista tengernagyok gyors ütemben állítják helyre a nyugat-német flottát

MOSZKVA. (Agerpres). —

A Szovjetszkiy Flot című lap augusztus 16-i cikkében rámutat arra, hogy nyugat-német hírek szerint a volt nyugat-német tengernagyok gyors ütemben szervezik újra a nyugat-német hadiflottát. 1956 elején a német flotta alig néhány emberből állott. Ez év június elején létszáma viszont már meghaladta a tízezeret. Jelenleg Nyugat-Németország 80 hadihajójával és 11 segélyhajójával rendelkezik.

A tények azt bizonyítják — hangsúlyozza a Szovjetszkiy Flot —, hogy a bonni kormány gyors ütemben létesít katonai tengeri erőket, amelye-

ket semmiesetre sem szánt védelemre. Maguk a revansvágyó tengernagyok több ízben is kijelentették, hogy a nyugat-német hadiflotta különösen a Balti-tenger vidékén, a szovjet hajók ellen fog akcióba lépni. Ez a tevékenység azt bizonyítja, hogy a nyugat-német tengernagyok lázasan készülődnek agresszív terveik megvalósítására.

A lap ugyanakkor felhívja a figyelmet arra, miszerint a nyugat-német hadiflotta felállítását a NATO vezetők aktív támogatásával történni. Az Egyesült Államok és atlanti tömbfői farsai úgy vélik, hogy ez a flotta agresszív terveik végrehajtásához szükséges „összített kart” képez és ezért ügyeljenek mielőbb növelni létszámát. Erre a célra volt hitlerista tengernagyokat és tiszteket toboroznak.

A lap megállapítja, hogy a nyugat-németországi militarista körök szövetkeztek az Egyesült Államok agresszív körével, hogy közös törekvések alapján új háborút robbantsanak ki. Ennek a veszélynek valódi jellegét igazolják mind a Német SZK kormányköröknek állásfoglalása, — amelyek a nyugati hatalmak kormányainak cinkosságával meg akarják akadályozni a leszerelés kérdésének megoldását, — mind Adenauer szövetségi kancellárak, Nyugat-Németország fegyveres erői mielőbbi felállítását célzó intézkedései.

Ajánlások az atom- és hidrogénbomba eltávolítása és a leszerelés érdekében megindítandó közös akcióra vonatkozólag

Az értekezlet résztvevői és a csaknem 4000 japán küldött szükségesnek tartja az atom- és hidrogénbomba azonnali és feltétlen eltávolítását és a cél elérése érdekében nyomatékosan a következő akciókat ajánlják:

1. Közös akció az ENSZ 1957 szeptember 17-én megnyitott közgyűlésén, hogy az érdekelt országok egyezményt kössenek a nukleáris kísérletek azonnali és feltétlen eltávolítására. E cél érdekében az értekezlet a következőket javasolja:

a) Állapítsanak meg egy bizonyos napot, vagy több napot október, vagy november folyamán, hogy ezen a napon különféle rendezvényeken egyezmény megkötését követeljük a nukleáris kísérletek azonnali és feltétlen eltávolítására.

b) Tájékoztassák ezokról az akciókról az ENSZ-t, mégpedig akár közvetlenül, akár több ország kormányai révén.

c) Rendezzék meg ezeket az akciókat az egyes országok, tartományok, vagy helységek konkrét körülményeinek megfelelő változatos formában, mégpedig úgy, hogy a közvélemény legszélesebb körét mozgósítsák.

2. Közös akciókat az ENSZ leszerelési albizottságánál. Az értekezlet az előbbiekhez hasonló jellegű akciókat javasol azzal a céllal, hogy a leszerelési albizottság öt résztvevő hatalmától egyezmény megkötését követeljük a nukleáris kísérletek és bombák eltávolítására és az általános, vagy részleges leszerelés megvalósítására.

3. Hasonló akciókat az egyes kormányoknál. A már előbb említett konkrét javaslatoknak megfelelően, a világ összes népeinek céltudatos tevékenységét kell kifejtenünk kormányuknál a jelenlegi értekezlet határozatainak megvalósítása érdekében.

4. A nemzetközi akciók megmozdítását a lakosság minden rétegében. Feltétlenül szükséges, hogy minden országban mozgalmat indítsunk a nemzetközi akciók fokozására, hogy elérjük a jelenlegi értekezlet határozatainak végrehajtását.

Ezek a határozatok a következők:

a) Nemzetközi sikon szabad kölcsönös tájékoztatást kell biztosítani

Az Ir Köztársasági Hadsereg fokozza tevékenységét

LONDON. (Agerpres). — Az angol lapok nyilvánvaló idegességgel számolnak be arról, hogy az ország egységért harcoló Ir Köztársasági Hadsereg és a hazafiak akciói már egész Észak-Irorszra kiterjednek. Belfasti angol sajtótudósok jelentése szerint az Ir Köztársasági Hadsereg az utóbbi hetekben több szabotázsakciót hajtott végre, amelyek folytán az észak-irországi brit hatóságok kényes helyre kerültek. Az Observer című folyóirat legutóbbi száma írja, hogy

az Ir Köztársasági Hadsereg és az ir hazafiak több csoportja az ország egységéért felszólító röpédűlkekkel árasztotta el az angolok uralma alatt lévő Észak-Irországban majdnem egész területét. A középületek, a falak és a fákra ragasztott röpédűlkek ezrei — írja az angol folyóirat — az ország egységéért harcoló ir szervezeteik széleskörű tevékenységéről tanuskodnak. Az angol hatóságok számotvetnek azzal, hogy nem kezelhetik könnyelműen ezt a problémát.

Néhány sorban

A United Press hírügynökség az ENSZ titkárságtól kapott értesítésre hivatkozva közli, hogy a Biztonsági Tanács 1957 augusztus 20-án ülést tart az angol csapatok omani agressziójának megvizsgálása céljából.

Wandel Stanley, a kaliforniai egyetem biokémiai professzora, Nobel-díjas bakteriológus, aki a szovjet Tudományos Akadémia meghívása alapján néhány napig Leningrában tartózkodott, a város tudományos életének képviselői előtt hangszólta, hogy „a különböző országok tudósai közötti átkötő kapcsolatokat sokoldalúan tovább kell fejleszteni”.

Stanley professzor egyébként részt fog venni azon a moszkvai nemzetközi értekezleten, amely a földi élet kialakulásával kapcsolatos problémákat fogja megtárgyalni.

Camille Chamoun, Libanon elnöke megkezdte a tárgyalásokat az új miniszterelnök személyének kijelölésére. Az ellenzék bejelentette, hogy nem vesz részt a tanácskozáson.

Nathan F. Twining tábornok augusztus 15-én átvette az amerikai vezérkari főnökök vegyes csoportjának elnöki tisztségét. Twining eddig a légihaderők vezérkari főnöke volt. Ezt a tisztséget most T. White tábornok tölti be.

D. A. Zsukov, a Szovjetunió dzsarkarti nagykövete, augusztus 14-én felkereste Dzsuanida indonéziai miniszterelnököt és együttérzést fejezte ki a Csilacsap tartományi árvíz-katasztrófa miatt. Együttal — a Vörös Kereszt és a Vörös Félhold Egyesületek végrehajtó bizottsága nevében — egy 40.000 indonéziai rupiáról kiadott csekket nyújtott át az árvízárvízok támogatására.

Hogyan néz ki a valóságban a francia gyarmatosítók „pacifikálási” politikája Algériában

ALGIR. (Agerpres). A France Presse hírügynökség naponta kimerítően beszámol az Algériában folyó nagyarányú hadműveletekről és hangsúlyozza azokat a nehézségeket, amelyekkel a francia csapatoknak „az ország pacifikálására irányuló feladatuk” teljesítése közben

A Csehszlovák Ujágirók Szövetsége tiltakozik az angol és francia gyarmati hatóságok akciói ellen

PRAGA. (Agerpres). — CETEKA: A Csehszlovák Ujágirók Szövetsége két határozatot tett közzé, amelyekben élesen tiltakozik az angol és francia gyarmati hatóságok szégyenletes akciói. Az első határozat a csehszlovák ujágirók nevében tiltakozik a francia hatóságoknak az Algeriában üldözése ellen és megköveteli azokat az embertelen kínzásokat, amelyeknek H. Salem Allaguet, a lap főszerkesztőjét vetették alá.

A másik határozat a csehszlovák ujágirók szolidaritását juttatja kifejezésre azokkal a görög ujágirókkal, akik N. Semphsen ciprusi újságíró halálát követően hatálytalanításáért harcolnak. A Csehszlovák Ujágirók Szövetsége tiltakozik az angol megszállók ellen a ciprusi lakosság ellen elkövetett rémtetteket és követeli, hogy küldjenek Ciprusra egy nemzetközi bizottságot és vonják felelősségre az embertelenségek elkövetőit.

kell megküldeniük. Amint a francia parancsnokság közleményéből megállapítható, ezek a „pacifikálási akciók” nem egyebek, mint megtorló hadműveletek, amelyekben a nehéz tüzérségnek, a harci és bombázó repülőgépeknek és a páncélosoknak is szerepük van. A hírügynökség megemlíti, hogy ilyen „hadművelet”re került a sor Algéria északkeleti részén, a Tobessa-i övezetben. Ez a hadművelet, amelyben 120 algériai partizán életét vesztette, egy egész napot vett igénybe és a harcok olyan súlyosak voltak, hogy a franciáknak be kellett vetniük nehéztüzérségüket, összes rendelkezésükre álló tankjait és minden mozgósítható tartalékukat is.

A France Presse tudósítója nem

közl adatként a francia csapatok veszteségeiről ebben a hadműveletben és csupán arra a megállapításra szorítkozik, hogy az algériai ellenálló egységek „nagyon pontosan céloztak”.

Kabylia övezetében, Algéria északi részén szintén egy ilyen „pacifikálási hadművelet” van folyamatban, amelyben tevékenyen részt vesznek a tüzérségi és tankegységek is. A hadműveletek célja — mint a France Presse írja — az, hogy „szétzúzzanak minden ellenállást”.

Az ilyen megtorló akciókkal párhuzamosan a rendőrség is széleskörű akciókat szervezett az algériai városokban. Algirban egyetlen razzia során 2500 személyt motoztak meg az arab negyedekben.

Az arab népek nem támogatják az Eisenhower elvet

PARIZS. (Agerpres).

A párizsi sajtó, kommentálva a közel- és középkeleti helyzetet, rámutat arra, hogy az Egyesült Államok politikája kudarcba fulladt a világnak ezen a táján. A Combat című lap vezércikkében kijelenti, hogy az Egyesült Államok kormánya nem ért el kézzelfogható eredményeket és nem sikerült támogatást biztosítani az Eisenhower-elv részére az arab országok népel sorában. A lap véleménye szerint ez a helyzet annak a következménye, hogy „Washington irányzata” elfogadhatatlan az arab népek számára.

A lap szerint ezt bizonyítja az a tény is, hogy Egyiptom, Yemen és Szíria nemleges álláspontra helyezkedtek az Egyesült Államokkal szemben, Jordánia pedig „ingadozó” politikát folytat.

Hasonló következtetést von le a l'Echo című lap is, midőn hangsúlyozza, hogy a nyugati hatalmak közel- és középkeleti állásainak gyengesége — nem kevésbé gyors ütemben történik, mint tavaly.

A l'Echo megállapítja, hogy Szíria és az Egyesült Államok közötti kapcsolatok jelentős rosszabbodása következtében a nyugati hatalmak

egyáltalán nincsenek képviselve Damaszkuszban. Yemen, Irák és más arab országok erősen elítélik Angliának Oman elleni agresszióját. A lap úgy véli, hogy a J. F. Dulles kezdeményezésére alakult Egyiptom-ellenes koalíció széthull.

A Liberation a középkeleti helyzet feszültségével foglalkozik és kijelenti, hogy ez az Eisenhower-elvnek, valamint annak következménye, hogy „a nyugati hatalmak nem voltak hajlandók elfogadni a szovjet javaslatot arról, hogy közös beleegyezéssel szüntessék be a világ e táján lévő országokba irányuló mindegyik fegyverszállítást...”.